

Nuuk, den 21. august 2026
Brev nr. D26-6651
Sagsnr. S26-239

HØRINGSSVAR: Forslag til bekendtgørelse om undtagelse fra regulering for Den Europæiske Investeringsbank

Sulisitsisut/Grønlands Erhverv (GE) takker for muligheden for at afgive bemærkninger til forslaget. GE er grundlæggende positiv over for, at regulatoriske hindringer fjernes, så Den Europæiske Investeringsbank (EIB) kan medvirke til at finansiere bæredygtige og samfundsøkonomisk vigtige investeringer i Grønland. Adgang til langsigtet kapital, garantier, risikodeling og teknisk bistand kan øge investeringskapaciteten og gøre projekter mulige, som ellers ville være vanskelige at realisere.

Bekendtgørelsen sikrer imidlertid ikke i sig selv lettere adgang til finansiering. Den skaber alene den retlige mulighed for at indgå en rammeaftale, mens EIB efter udkastets § 2, nr. 2, fortsat frit kan beslutte, om og på hvilke vilkår et projekt finansieres. Den erhvervsøkonomiske gevinst afhænger derfor næsten fuldstændigt af rammeaftalens indhold og den efterfølgende praksis.

GE repræsenterer både det brede grønlandske erhvervsliv og de to banker med varig og bred aktivitet i Grønland, Grønlandsbanken og Bankivik. Det er derfor afgørende at finde en balance, hvor EIB tilfører ny kapital og reducerer finansieringsbarrierer uden at fortrænge den lokale finansielle infrastruktur eller afskære de lokale banker fra de mest attraktive dele af markedet.

GE kan på den baggrund støtte, at EIB får mulighed for at virke i Grønland, men anbefaler, at bekendtgørelsen ikke udstedes i sin foreliggende form. Bekendtgørelsen og rammeaftalen bør samlet set bygge på følgende bindende principper:

- **Additionalitet:** EIB's finansiering bør supplere og mobilisere privat og lokal finansiering, ikke blot erstatte finansiering, som markedet allerede kan stille til rådighed.
- **Lokal deltagelse:** Lokalt etablerede og regulerede banker bør have en reel, tidlig og ikke-diskriminerende mulighed for at deltage som medfinansierende banker, syndikatdeltagere eller finansielle formidlere.
- **Bred adgang:** Rammeaftalen bør omfatte ordninger, der også når små og mellemstore virksomheder, og ikke alene direkte finansiering af enkelte storskalaprojekter.
- **Konkurrenceneutralitet og ansvarlighed:** Undtagelser fra licens- og tilsyns krav bør være præcise, formålsbegrænsede og ledsaget af klare regler om myndighedssamarbejde, compliance, klageadgang og håndhævelse.
- **Gennemsigtighed og evaluering:** Rammeaftalens centrale vilkår og de faktiske resultater bør være offentligt tilgængelige og underlagt regelmæssig evaluering.

Grønlandsbanken og Bankivik er ikke blot potentielle konkurrenter til EIB. De udgør en væsentlig del af Grønlands finansielle infrastruktur. De har løbende kunderelationer, lokalkendskab, kredit- og sikkerhedserfaring, systemer til kundekendskab og hvidvaskkontrol samt kapacitet til at betjene virksomheder gennem hele et projekts levetid. Denne infrastruktur kan ikke uden videre erstattes af en international institutions projektvisse tilstedeværelse.

EIB oplyser, at bankens direkte lån typisk begynder ved 25 mio. euro, og at EIB normalt finansierer op til 50 pct. af et projekts samlede omkostninger. Det understøtter forventningen om, at EIB især vil være relevant for større projekter, og viser samtidig, at medfinansiering er en integreret del af EIB's model. I Grønland vil det navnlig være relevant for minedrift, vedvarende energi, transmissions- og forsyningsanlæg, havne, lufthavne, telekommunikation, boliger og anden større infrastruktur.

Rammeaftalen bør derfor modvirke en udvikling, hvor EIB overtager de bedst sikrede eller mest attraktive dele af store projekter, mens de lokale banker alene efterlades med restfinansiering, driftskreditter eller højere risici på mindre fordelagtige vilkår. EIB's deltagelse bør i stedet anvendes til at udvide den samlede

finansieringskapacitet og fordele risici på en måde, der også styrker de lokale bankers mulighed for at finansiere fremtidige investeringer.

GE anbefaler, at rammeaftalen forpligter EIB til at give banker, som er etableret og reguleret i Grønland, en reel mulighed for at deltage i finansiering af større, bankegnede projekter. Forpligtelsen skal gælde tidligt i processen, før finansieringsstrukturen reelt er fastlagt. Den bør ikke give de lokale banker en veto over EIB-finansiering, men sikre, at de ikke kan udelukkes gennem eksklusivaftaler, informationsasymmetri eller vilkår, som gør deltagelse illusorisk.

Rammeaftalen bør som minimum indeholde følgende:

- **Tidlig invitation:** EIB eller projektets låntager skal på et tidligt tidspunkt invitere alle kvalificerede banker med varig, reguleret aktivitet i Grønland til dialog om medfinansiering eller syndikatdeltagelse.
- **Lige adgang til oplysninger:** Potentielle lokale medfinansierende banker skal, under sædvanlige fortrolighedsvilkår, have rettidig adgang til det relevante kredit-, projekt- og due diligence-materiale.
- **Fordelagtige og konkurrencedygtige vilkår:** Deltagelse skal tilbydes på vilkår, der gør lokal medfinansiering økonomisk attraktiv, samtidig med at vilkårene afspejler den risiko og kapitalbinding, den enkelte bank påtager sig. Lokale banker må ikke henvises til strukturelt dårligere trancher alene som følge af EIB's regulatoriske særstilling.
- **Rimelig ligestilling mellem långivere:** Hvor långiverne bærer sammenlignelig risiko, bør de som udgangspunkt have forholdsmæssigt samme adgang til sikkerheder, covenants, information, betalinger og håndhævelsesbeføjelser. Afvigelser skal være sagligt begrundede og gennemsigtige.
- **Ingen uberettiget eksklusivitet:** EIB må ikke kræve, at en låntager udelukker lokalt etablerede banker fra andre dele af projektf finansieringen, driftsfinansieringen eller de tilknyttede bankydelse, medmindre det er nødvendigt af dokumenterede kredit- eller compliancehensyn.
- **Dokumenteret undtagelse:** Hvis et relevant projekt gennemføres uden tilbud om lokal deltagelse, bør EIB give Naalakkersuisut en kort, skriftlig begrundelse. Der bør årligt rapporteres samlet om sådanne tilfælde uden at røbe forretningshemmeligheder.

Forpligtelsen bør gælde både ved direkte EIB-lån, garantier, egenkapital- og hybridinstrumenter og ved finansieringsstrukturer, hvor EIB har en arrangerende eller risikobærende rolle. Den enkelte lokale bank skal fortsat foretage sin egen kreditvurdering og kunne afslå deltagelse.

En rammeaftale, der hovedsageligt åbner for direkte lån til projekter over EIB's sædvanlige minimumsstørrelse, vil kun indirekte forbedre finansieringsadgangen for størstedelen af GE's medlemmer. Den bredere erhvervsøkonomiske gevinst forudsætter derfor formidlede lån, garantier eller risikodelingsordninger gennem banker med lokal kunde adgang.

EIB anvender allerede formidlede lån gennem kommercielle banker til mindre virksomheder. I februar 2026 meddelte EIB eksempelvis, at et lån på 100 mio. euro til islandske Arion Bank skulle kanaliseres videre til mindre og mellemstore virksomheder inden for maritime erhverv i blandt andet Grønland. Eksemplet viser både potentialet i modellen og behovet for, at Grønlands egne banker får en gennemsigtig og lige mulighed for at blive finansielle formidlere.

Rammeaftalen bør derfor:

- etablere en åben og objektiv adgang for begge lokalt etablerede banker til at søge status som EIB-formidler eller garantipartner;
- give mulighed for separate faciliteter eller porteføljegarantier, så også mindre investeringer, grøn omstilling, generationsskifte, iværksætteri og skalering kan finansieres;
- kræve, at EIB's finansieringsfordel i rimeligt og dokumenterbart omfang videreføres til slutlåntagerne i form af pris, løbetid, sikkerhedskrav eller risikovillighed;
- anvende klare, proportionale og ensartede kriterier, så ingen enkelt lokal eller udenlandsk formidler får en uberettiget eksklusiv position; og
- begrænse rapporteringsbyrden, så mindre grønlandske virksomheder reelt kan anvende ordningerne.

Udkastet giver EIB en omfattende særstilling. Det kan være sagligt begrundet, fordi EIB er reguleret gennem sit eget traktat- og statutgrundlag, men særstillingen bør ikke være bredere end nødvendigt for at gennemføre EIB's udviklings- og investeringsmandat i Grønland.

Bekendtgørelsen og rammeaftalen bør derfor præcisere:

- hvilke konkrete love, anordninger, tilladelser og tilsynskrav EIB undtages fra, og hvilke regler der fortsat gælder;
- at undtagelsen alene omfatter aktiviteter under EIB's institutionelle mandat og den indgåede rammeaftale, og ikke generel detailbankvirksomhed, indlånsmodtagelse eller almindelige betalingstjenester;
- hvordan regler om hvidvask, terrorfinansiering, sanktioner, databeskyttelse, markedsføring, sikkerhedsstillelse og insolvens finder anvendelse, samt hvordan EIB samarbejder med relevante danske og grønlandske myndigheder;
- hvilken klageadgang låntagere, medfinansierende banker og andre berørte har, og hvordan tvister, lovvalg, værneting, håndhævelse og eventuelle immuniteter behandles;
- at EIB ikke opnår en automatisk bedre kreditorstilling, adgang til offentlige garantier eller fortrinsret til sikkerheder uden en særskilt, sagligt begrundet og transparent beslutning; og
- at rammeaftalen ikke i sig selv indebærer en garanti eller anden eventualforpligtelse for Naalakkersuisut eller andre offentlige myndigheder.

Bemærkninger til bekendtgørelsens ordlyd

Det bør fremgå udtrykkeligt, at EIB kun kan påberåbe sig undtagelserne, når rammeaftalen er trådt i kraft, og kun inden for aftalens saglige, geografiske og tidsmæssige anvendelsesområde. Undtagelserne bør ophøre eller suspenderes, hvis rammeaftalen udløber, opsiges eller væsentligt misligholdes. Det bør samtidig fremgå, hvem der er parter i rammeaftalen, og hvilken myndighed der konstaterer, om betingelserne for undtagelsen er opfyldt.

Formuleringen i § 2, nr. 1, om aktiviteter, der »til enhver tid« er omfattet af EIB's vedtægter, indebærer en dynamisk og potentielt meget vid delegation. En senere ændring af EIB's vedtægter eller praksis kan dermed udvide aktiviteterne i Grønland uden ny dansk-grønlandsk stillingtagen. De omfattede aktiviteter bør beskrives mere præcist, eventuelt i et bilag, og væsentlige senere udvidelser bør kræve skriftlig godkendelse efter fornyet aftale med Naalakkersuisut.

Ordene »frit kunne beslutte« i § 2, nr. 2, bør kvalificeres. EIB skal naturligvis bevare sin selvstændige kreditbeslutning, men vilkårene må være underlagt rammeaftalens bindende bestemmelser om additionalitet, lokal deltagelse, gennemsigtighed og gældende ufravigelig ret. Ellers kan selve bekendtgørelsen underminere de beskyttelsesmekanismer, som rammeaftalen forventes at indeholde.

§ 2, nr. 4, henviser generelt til krav efter »gældende national ret«. Formuleringen bør erstattes af en udtømmende eller klart afgrænset henvisning til de regler på Erhvervsministeriets ressort, som er gældende i Grønland, ikke er overtaget af Grønland, og som hjemmelsloven giver adgang til at fravige. Dette er nødvendigt for retssikkerhed, konkurrenceneutralitet og klar afgrænsning af bemyndigelsen i lov nr. 1751 af 29. december 2025.

Udkastet springer fra § 2 til § 4. Det bør afklares, om en § 3 utilsigtet er udeladt, eller om ikrafttrædelsesbestemmelsen skal omnummereres til § 3. Bekendtgørelsen bør endvidere ledsages af bemærkninger eller en redegørelse, der præcist angiver de regler og tilsynsfunktioner, som undtagelsen berører.

Bemærkninger omkring offentlighed og evaluering

Rammeaftalen bør offentliggøres, bortset fra snævert afgrænsede fortrolige oplysninger. GE anbefaler desuden en årlig, samlet rapportering om finansieringsvolumen, sektorer, projektstørrelser, andelen af finansiering til små og mellemstore virksomheder, lokal bankdeltagelse, mobiliseret privat kapital og væsentlige afslag eller undtagelser fra deltagelsesmekanismen.

Der bør foretages en fælles evaluering efter senest tre år. Evalueringen skal ikke alene måle EIB's udlånsvolumen, men også vurdere, om finansieringen har været additionel, om vilkårene er forbedret for

grønlandske virksomheder, og om de lokale bankers finansieringskapacitet er blevet styrket eller svækket.

For projekter med udbud og større leverandørkæder bør EIB, Naalakkersuisut og projektudvikleren endvidere sikre tidlig og gennemsigtig information til grønlandske virksomheder. Rammestaften bør fremme lokal deltagelse og kompetenceopbygning i det omfang, det er foreneligt med gældende udbudsret og EIB's regler, og bør undgå unødigt dobbeltarbejde mellem EIB's due diligence og grønlandske myndighedsprocesser.

Sulisitsisut/Grønlands Erhverv's anbefaling

GE anbefaler, at bekendtgørelsen kun udstedes, hvis dens anvendelse gøres udtrykkeligt betinget af en gældende rammeaftale, og hvis rammeaftalen indeholder bindende bestemmelser om additionalitet, lokal bankdeltagelse, formidlet finansiering til mindre virksomheder, konkurrenceneutralitet, myndighedssamarbejde, gennemsigtighed og evaluering.

Det kan illustrativt præciseres i bekendtgørelsen, at de nævnte rettigheder og undtagelser alene kan udnyttes inden for rammeaftalens saglige og tidsmæssige anvendelsesområde, og at rammeaftalen skal sikre, at EIB's finansiering mobiliserer yderligere kapital og giver finansielle virksomheder, der er etableret og reguleret i Grønland, en reel, tidlig og ikke-diskriminerende mulighed for at deltage som medfinansierende banker eller formidlere. Hvis sådanne krav ikke kan fastsættes i bekendtgørelsen inden for hjemmelslovens rammer, bør de optages som retligt bindende vilkår i rammeaftalen og gøres til en forudsætning for undtagelsernes fortsatte anvendelse.

GE anmoder om, at foreningen og de to lokalt etablerede banker inddrages i en teknisk høring over rammeaftalen, før den underskrives. Det vil give mulighed for at afprøve, om mekanismerne fungerer i praksis, og samtidig sikre, at aftalen skaber værdi for hele erhvervslivet.

Med venlig hilsen

Dan Sivertsen | Grønlands Erhverv